

**KURUMLAR VERGİSİ
UYGULAMALARINDA DİKKAT
EDİLEMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ
KONULAR İLE İNDİRİMLİ
KURUMLAR VERGİSİNİN
AVANTAJLARI**

**ESKİŞEHİR MUHASEBE FİNANS VE VERGİ ZİRVESİ
5 - 6 Nisan 2025**

**Dr. Ahmet Kavak
Yeminli Mali Müşavir
PwC Vergi Direktörü**

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

I. KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ

Aşağıda yer verilen kurumların kazançları kurumlar vergisine tabi olup, 2024 yılı kurum kazançları için kurumlar vergisi beyannamesi vermek zorundadırlar. Ayrıca Dernek ve Vakıfların birden fazla iktisadi işletmesi olması halinde her iktisadi işletme için ayrı ayrı kurumlar vergisi beyannamesi vermeleri gerekmektedir.

1. Sermaye Şirketleri

a-Anonim Şirketler

b-Limited Şirketler

c-Eshamlı Komandit Şirketler

d-Kurumlar Vergisi Kanununun uygulanmasında, Sermaye Piyasası Kurulunun

düzenleme ve denetimine tâbi bulunan; Yatırım Fonları, Emeklilik Yatırım Fonları, Varlık Finansmanı Fonları ve Benzeri Yabancı Fonlar da sermaye şirketi sayılır.

2. Kooperatifler, 3. İktisadi Kamu Kuruluşları, 4. Dernek ve Vakıflara ait İktisadi İşletmeler 5. İş Ortaklıkları (İsteğe bağlı olarak kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirenler)

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

II. KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ VERMEK ZORUNDA OLMAYAN KURUMLAR

- 1.** Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer verilen ve kurumlar vergisinden muaf olduğu belirtilen kurumlar, kurumlar vergisi beyannamesi vermezler.
- 2.** Kooperatiflerin gelirlerinin vergi kesintisine tabi tutulmuş taşınmaz kira gelirlerinde ibaret olması halinde, kooperatifler bu gelirleri için beyanname vermezler.
- 3.** Kurumlar Vergisi Kanununun 7265 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle değişen geçici 2 nci maddesi kapsamında, 31.12.2025 tarihine kadar, dernek veya vakıflarca elde edilen ve Gelir Vergisi Kanununun 94/5 inci maddesi ile geçici 67 nci maddesi uyarınca kesinti suretiyle vergilendirilmiş kazanç ve iratlar dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmazlar ve bunlar adına kurumlar vergisi beyannamesi verilmez.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

III. TİCARİ ve MALİ BİLANÇO KÂR VEYA ZARARININ TESPİTİ

Tek Düzen Hesap Planı uyarınca düzenlenen bilanço ve gelir tablolarında yer alan kâr veya zararlara, ticari bilanço kâr veya ticari bilanço zararı diyoruz.

Kanunen kabul edilmeyen giderlerin ticari bilânço kâr veya zararın eklenmesi ve dönem geliri sayılmayan kalemlerin indirilmesi sonrasında mali bilanço kâr veya zararına ulaşmış oluruz.

Uluslararası muhasebe standartlarına göre defter tutan kurumlar UFRS bilançolarını ve gelir tablosunu vergi bilançosuna çevirmeleri gerekecektir.

Vergi uygulaması sırasında mali bilanço kârı veya mali bilanço zararları dikkate alınacaktır.

IV. MALİ BİLANÇO KÂR VEYA ZARARININ TESPİTİNDE DİKKATE ALINACAK KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER İLE KURUM KAZANCI SAYILMAYAN GELİRLER

A. KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER

Ticari bilanço kârına, aşağıda belirtilen yasalarda sayılan kanunen kabul edilmeyen giderlerin eklenmesi gerekmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

1. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer verilen kanunen kabul edilmeyen giderler:

- a) Ticari kazancının elde edilmesine ve idamesine matuf olmayan giderler.
- b) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira bedelinin (2024 yılı için 26.000) Türk lirasını aşan kısmı, ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla (2024 yılı için 690.000) Türk Lirasını aşan kısmı.
- c) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin giderlerin %30'u,
- d) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli (2024 yılı için 790.000) Türk Lirasını, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı (2024 yılı için 1.500.000) Türk Lirasını aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın belirtilen tutarları aşan kısmı.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

- 2. KVK'nun 11 ve Geçici 15 inci maddesindeki kanunen kabul edilmeyen giderler.**
- 3. KDV' nun 30 uncu maddesinde yer verilen kanunen kabul edilmeyen giderler.**
- 4. Vergi Usul Kanununda ve Tek Düzen Hesap Planında yer verilen şüpheli alacaklar karşılığı dışındaki tüm karşılıklar.**
- 5. MTKV' nun 14 üncü maddesinde yer verilen kanunen kabul edilmeyen giderler.**
- 6. Gider VK'nun 39 uncu maddesindeki kanunen kabul edilmeyen gider.**
- 7. Şans Oyunları VK'nun 6 ncı maddesindeki kanunen kabul edilmeyen gider.**
- 8. Yukarıda yer verilenler dışında aşağıda belirtilen giderlerde kanunen kabul edilmeye gider olarak dikkate alınacaktır.**

a) 2021 yılına ilişkin olup faturasının geç gelmesi nedeni ile 2022 yılı kanuni defterlerine geçmiş yıl gideri olarak kaydedilen ve 2021 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde diğer indirimler sütununda yer verilerek, kurum kazancından indirilen giderler,

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

- b)** İşletme aktifinde kayıtlı olan veya kiralanan taşıtların işletmede fiilen çalışmayanların kullanımına terk edilenleri için ayrılan amortismanlar ile benzin ve diğer bakım ve onarım giderleri
- c)** Gayrimenkul ve iştirak satışından oluşan ve yıl içinde sermayeye ilave edilmiş olan istisna kazanç tutarı (Taşınmazlarda %50'si, İştirak satışlarında%75'i) (İstisna sütununda gösterilip düşülmek üzere),
- d)** Teminatlı alacaklar nedeniyle ayrılan karşılıklar ile teminatsız olmak koşulu ile 2022 ve önceki yıllarda dava veya icraya intikal ettirilmiş alacaklar nedeniyle 2022 yılı içinde ayrılan karşılıklar,
- e)** Kurumların yönetim kurulu başkan ve üyelerine verilen temettü ikramiyeleri,
- f)** Kanunen yasaklanmış fiiller nedeniyle katlanılan giderler, (Rüşvet verme fiili Türk Ceza Kanununun 252 nci maddesinde suç olarak tanımlandığından rüşvet ve rüşvetle ilgili her türlü gider) (Bu giderler ticari kazancın elde edilmesi ve idamesi ile ilgili giderler niteliğinde olmadığından kurum kazancından indirilmesi mümkün değildir.)
- g)** 5510 sayılı Kanun 88 inci maddesi kapsamındaki kanunen kabul edilmeyen giderler,

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

h) Vergi Af Yasaları olarak bilinin Yeniden Yapılandırma Kanunları kapsamında yapılan ödemeler.

9. Dar mükellefiyet kapsamında vergilendirilen kurumlar ayrıca aşağıda yer verilen giderlerini de kanunen kabul edilmeyen gider olarak kurum kazançlarına eklemeleri gerekmektedir.

a) Bu kurumlar adına yaptıkları mal ve hizmet alım satım için ana merkeze veya Türkiye dışındaki şubelere verilen faiz, komisyon ve benzeri ödemeleri,

b) Ana merkezin veya Türkiye dışındaki şubelerin genel yönetim giderlerine ve zararlarına katılmak üzere ayrılan tutarlar,

B. KURUM KAZANCI SAYILMAYAN GELİRLER

Ticari bilanço kârından, aşağıda belirtilen ve kurum kazancı sayılmayan gelirlerin indirilmesi gerekmektedir.

a- 2023 ve öncesi dönemlerde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan ve 2024 yılında tahsil edilen değersiz alacak tutarları,

b- 2023 ve öncesi dönemlerde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınan şüpheli alacaklardan 2024 yılında tahsil edilen tutarlar,

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

c- 01.01.1999 tarihinden önce işletmeye kayıtlı olup işletmede kullanılan taşıtların aynı zamanda zati ve ailevi ihtiyaçlarda da kullanılması nedeniyle, bu araçların amortismanlarının 1/2' si kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alındığı göz önünde bulundurularak, söz konusu araçların 2022 yılında satılması halinde, gider olarak kaydedilmeyen amortisman tutarları

d- SGK primlerinin ilgili dönemde ödenmeyip KKEG olarak dikkate alınanlardan sonraki dönemde ödenen sigorta primleri.

V. KURUMLAR VERGİSİ MATRAHININ TESPİTİNDE DİKKATE ALINACAK ve KVK'NUN 5 İNCİ MADDESİ İLE GEÇİCİ 14 ÜNCÜ MADDESİNDE YER VERİLEN İSTİSNALARDA AŞAĞIDAKİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR.

a) Kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde bulunan taşınmazların elden çıkarılmasında uygulanan istisna kaldırılmıştır. Aynı zamanda KDVK'nun 17/4-r maddesinde yer verilen istisnada kaldırılmıştır.

Söz konusu bu değişikliğin yürürlüğe girdiği 15.07.2023 tarihinde önce iktisap edilen taşınmazların satışında elde edilen kazançlara, KVK'nun Geçici 16 ncı maddesi hükmü uyarınca, istisna %25 olarak uygulanmaya devam edecektir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

b) Kurumların, girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen gelirlere sağlanan istisna hariç olmak üzere diğer yatırım fonlarından elde edilen gelirler istisna kapsamından çıkarılmıştır.

Bu kapsamda; Kurumların tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları, katılma paylarının fona iadesinden kaynaklanan gelirler ile bu fonların katılma paylarının VUK'nun 279 uncu maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artışı kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

c) İştirak hissesi satışlarında uygulanan %75 oranı, 27.11.2024 tarihinden itibaren %50 olarak uygulanacaktır.

d) Yabancı kurumlara iştiraktan elde edilen iştirak kazançları istisnayı, iştirak edilen kurumun sermayesinin %50 sine sahip olunması ve kazancın elde edildiği kurumlar vergisi beyannamesinin verilme tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi koşulu ile yasada aranan diğer koşullar aranmaksın uygulanacak istisna oranı %50 olarak belirlenmiştir.

e) Yatırım fon ve ortaklıklarında kurumlar vergisi istisnası, fon ve ortaklıklarının gayrimenkul satış kazançlarının en az %50 sinin, dönemin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesini takip eden ikinci ayın sonuna kadar ortaklara dağıtılması koşulu ile uygulanabilecektir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

e) 31.6.2024 tarihinden geçerli olmak üzere, KVK'nun Geçici 14 üncü maddesinde yer verilen kur korumalı mevduat hesaplarına tanına istisna kaldırılmıştır.

Ayrıca,

a) 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazanç ist isnası, GVK' nun Geçici 76 nci maddesi hükmü uyarında, 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmıştır.

b) 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 12/5 inci maddesi kapsamında itfa payı olarak addolunan gelirler istisna kapsamına alınmıştır.

c) 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanun 3/14 üncü maddesi ile 4691sayılı Teknoloji Geliştirme Bilgesi Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarının 2.000.000 TL ve üzerinde olması halinde, yararlanılan bu tutar üzerinden yıllık bazda 100.000.000 TL geçmemek üzere %3 oranında pasifte geçici bir hesaba aktarılması ve bu tutar ayrıldığı yılın sonuna kadar, girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının ya da bu Kanun kapsamında kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır.

Bu şartın yerine getirilmemesi halinde, yararlanılan istisna tutarının %20 si üzerinden hesaplan vergi vergi ziyaı cezası ile mükelleften alınır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

VI. KVK'NUN 10 UNCU MADDESİNDE YER ALAN VE KURUM KAZANCININ TESPİTİNDE İNDİRİM KONUSU YAPILAN YURT DIŞINDA YARARLANILAN HİZMET GELİRLERİ İÇİN TANINAN İNDİRİM ORANI AŞAĞIDAKİ GİBİ DEĞİŞTİRİLMİŞ VE YİNE AŞAĞIDA BELİRTİLEN ÖZEL KANUNLAR GEREGİNCE YAPILAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR DA KURUM KAZANÇINDAN İNDİRİLEBİLECEKTİR.

a) Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye’de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kayıt tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olan eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının Türkiye’ye transfer edilmesi koşulu ile %80; kurum kazancından indirilecektir.

b) Aşağıda belirtilen özel kanunlarına göre yapılan bağış ve yardımlar tamamı kurum kazancından indirilir.

i) Kapadokya Alanı Başkanlığına yapılan bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamaları

ii) 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamında bağış toplayan kurum ve kuruluşlar ile milli veya mahalli yardım komitelerine yapılan bağışlar (Md.33),

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

iii. 222 sayılı İlk Öğretim ve Eğitim Kanunu kapsamında ilk Öğretim kurumlarına yapılan bağışlar (Md.75)

iv. 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu uyarınca Sosyal Yardımlaşma ve dayanışma Fonuna yapılan bağışlar (Md.9).

v. 3388 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanunu gereğince Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına yapılan bağışlar (Md.3).

vi. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu uyarınca Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna yapılan bağışlar (Md.20).

vii. 2876 Sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Kanununa dayanılarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna ve bağlı kuruluşlarına yapılan bağışlar (Md.101).

viii. 278 Sayılı Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu Kanunu uyarınca söz konusu yapılan bağışlar (Md.15).

vix. 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre yapılan bağışlar.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

ix. 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu gereğince yapılan harcamalar.

x. 2955 Sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu (Md.46).

xi. 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu (Md.21).

xii. 6546 Sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Hakkında Kanun (Md.11).

xiii. 6569 Sayılı Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun (Md.17).

xiv. 6721 Sayılı Türkiye Maarif Vakfı Kanunu (Md.5)

xv. 7512 Sayılı Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kanunu (Md.7)

Yukarıda açıklandığı üzere yapılan nakit dışı bağış ve yardımların konusunu teşkil eden mal veya hakkın;

-Maliyet bedeli veya

-Kayıtlı değeri,

-Kayıtlı değeri mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri esas alınacaktır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

VII. KONTROL EDİLEN KURUM KAZANCI

Tam mükellef gerçek kişi ve kurumların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az %50'sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kurum kazançları, dağıtılsın veya dağıtılmasın aşağıda belirtilen üç koşulun birlikte var olması halinde, Türkiye'de kurumlar vergisine tabi tutulur.

a. Yurt dışı iştirakin toplam gayrisafi hasılatının %25 veya daha fazlasının ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış gelirleri gibi pasif nitelikteki gelirlerden oluşması.

b. Yurt dışı iştirakin ticari bilanço kârı üzerinden %10'dan az oranda gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşınması.

c. Yurt dışı iştirakin ilgili yıldaki toplam gayrisafi hasılatının 100.000.- TL karşılığı yabancı parayı geçmesi.

Bu madde uygulamasında kontrol oranı olarak, ilgili hesap dönemi içindeki herhangi bir tarihte sahip olunan en yüksek oran dikkate alınacaktır.

Yukarıda sayılan üç şartın var olması halinde, yurt dışındaki iştirakin elde ettiği kâr, yurt dışı iştirakin hesap döneminin kapandığı ayı içeren hesap dönemi itibarıyla tam mükellef kurumların, kurumlar vergisi matrahına hisseleri oranında dahil edilerek vergilendirilir.

Burada belirtelim ki, bu iştirak kazancı nedeniyle yurt dışında ödenen vergilerin mahsup edileceği tabiidir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

VIII. BEYAN EDİLEN KURUM KAZANÇLARINA UYGULANACAK VERGİ ORANLARI

2024 yılı kurum kazançlarına uygulanacak vergisi oranı;

a) Bankalar, **6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler**, elektronik ödeme ve para kuruluşları, **yetkili döviz müesseseleri**, varlık yönetim şirketleri, **sermaye piyasası kurumları** ile sigorta ve reasürans şirketleri **ve emeklilik şirketleri** ve 6996 sayılı Kanuna göre yap-işlet-devret modeli kapsamında gerçekleştirilen projeler ile 6428 sayılı Kanuna göre kamu özel iş birliği modeli ile yürütülen projelerde sözleşmenin tarafı olarak faaliyette bulunan şirketler %30,

b) Sanayi sicil belgesine sahip ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına %24,

c) İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına %20,

d) Payları Borsa İstanbul pay piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz eden kurumların, paylarını ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına %23,

e) Yukarıda sayılan dışındaki kurumlar vergisi mükellefleri için %25

f) Ekonomi Bakanlığınca teşvik belgesine bağlanan yatırımlar nedeniyle elde edilen kazançlara yine teşvik belgesinde yer verilen indirimli kurumlar vergisi oranı uygulanacaktır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

IX. DİĞER HUSUSLAR

1. Beyannamenin ihtirazi kayıtlı verilmesi halinde, ihtirazi kaydın yer verildiği dilekçenin beyanname ekinde verilmesi gerekmektedir. Tahakkuk fişinin alınmasından itibaren 30 gün içinde ilgili vergi mahkemesinde dava açılmalıdır. Dava belirtilen süre içinde açılmaz ise, ihtirazi kaydın hukuki değeri kalmayacaktır.

2. Personelerle temettü ikramiyesi verilmesi yönünde genel kurul kararı varsa bu karar gereği ayrılan tutarın yukarıdaki açıklamalarda belirtildiği üzere kurum kazancından indirilecek ve temettü ikramiyesinin kurumlar vergisi beyan dönemi içinde nakden veya mahsuben personele ödenip, gelir vergisi kesintisinin yapılarak, 26 Mayıs 2025 günü akşamına kadar beyan edilip verginin ödenmiş olması gerekecektir.

Burada hemen belirtelim ki, **yönetim kurulu başkan ve üyeleri** ile şirket **ortaklarına** şirkette ücret karşılığında çalışmış olsalar bile bu kapsamda verilen ikramiyelerin bir gider kalemi olarak kurum kazancından indirilmesi mümkün değildir.

3. Vergiye uyumlu mükelleflerde %5 vergi indirimi: Kurumlar vergisi mükellefleri 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121 nci maddesindeki şartları taşıması halinde hesaplanan kurumlar vergisinin %5' ini, *(01.01.2025 tarihinden itibaren verilecek gelir/kurumlar vergisi beyannamelerinde 9.900.000 TL geçmemek üzere)* hesaplanan kurumlar vergisinde indirebilir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

X. YURT İÇİ ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

KVK' na, 7524 sayılı yasa ile eklenen 32/C maddesiyle, 01.01.2025 tarihinden itibaren vergi sistemimize yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması getirilmiştir.

A. Yurt içi asgari kurumlar vergisi mükellefleri:

Aşağıda yer verilen;

1. 5520 sayılı KVK'nun 1 inci maddesinde sayılan, sermaye şirketleri (Anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ve Sermaye Piyasası Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi Yatırım Fonları, Emeklilik Yatırım Fonları, Varlık Finansmanı Fonları ve Benzeri Yabancı Fonlar), kooperatifer, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ile iş oraklıkları,

2. Türkiye'de elde ettikleri kazançlarını kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan etmek zorunda olan dar mükellefiyete tabi kurumlar,

3. 5520 sayılı KVK'nun 30 uncu maddesi kapsamında vergisi tevkif yoluyla alınan kazanç ve iratların beyanı konusunda ihtiyarilik getirilen dar mükelleflerin tevkifatata tabi kazanç ve iratları için beyanname vermeleri halinde bu kurumlar,

yurt içi asgari kurumlar vergisinin mükellefidirler.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

B. Yurt içi asgari kurumlar vergisinin mükellefi olmayanlar:

Aşağıda yer verilen;

1. 5520 sayılı KVK'nun 4 üncü maddesinde sayılan ve kurumlar vergisinden muaf olan kurumlar,
 2. İlk defa faaliyete başlayan kurumlar, (faaliyete başladıkları hesap döneminden itibaren üç vergilendirme dönmi için),
 3. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Hasılat esaslı kazanç tespiti” başlıklı, 113 üncü maddesi kapsamında hasılat esasına göre vergilendirilen kurumlar vergisi mükellefleri,
- yurt içi asgari kurumlar vergisi mükellefi değildir.

C. Yurt içi asgari kurumlar vergisi matrahı ve vergisi ile mukayeseye konu olacak verginin hesaplanması:

01.01.2025 tarihinden itibaren uygulamaya konulan 7524 sayılı yasa ile Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen 32/C maddesi hükmü ile vergi sistemimize dahil edilen “Yurt içi asgari kurumlar vergisi” nin hesabında; ticari bilanço kârına kanunun kabul edilmeyen giderlerin eklenmesi ile tespit edilen tutardan;

a) Aşağıda yer verilen ve kurumlar vergisinden istisna edilen kazançların indirilmesi;

- i) 5520 sayılı KVK'nun 5/1-a maddesinde yer alan İştirak Kazançları,
- ii) 5520 sayılı KVK'nun 5/1-ç maddesinde yer alan emisyon primleri,

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

- iii)** 5520 sayılı KVK'nun 5/1-d maddesindeki yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları,
- iv)** 5520 sayılı KVK'nun 5/1-i maddesinde yer alan riistrun kazançları,
- v)** 5520 sayılı KVK'nun 5/1-j maddesindeki sat-kirala-geri almada oluşan kazançlar,
- vi)** 5520 sayılı KVK'nun 5/1-k maddesindeki varlık kiralama şirketlerinden elde edilen kazançlar,
- vii)** 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanununu 12 inci maddesi ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında Türk Uluslararası Gemi siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar,
- viii)** 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun Geçici 3 üncü maddesi gereğince elde edilen kazançlar,
- ix)** 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun Geçici 2 nci maddesinde yer verilen yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilen kazançlar.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

b) Yukarıda (A) ayrımında belirtilen ve kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlardan sonra, aşağıda yer verilen indirimler de düşülecektir;

i. 5520 sayılı KVK'nun 10/1-g maddesinde yer alan Girişim Seremayesi Fonu olarak ayrılan tutarlar,

ii. 5520 sayılı KVK'nun 10/1-h maddesindeki, 5379 sayılı Engelliler Kanunu kapsamında korumalı işyeri indirimleri,

iii. 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkındaki Kanunun 3 ve 3/A maddeleri ile 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanunun Geçici 1/c maddesi kapsamında ki Ar-Ge ve tasarım indirimleri.

Yukarıdaki açıklamalar sonrasında;

Yurt İçi Asgari Kurumlar Vergisi Matrahı = (Ticari Bilânço Kârı + KKKEG) – (İstisnalar + İndirimler)

formülü ile hesaplanmış olacaktır.

Yurt içi asgari kurumlar vergisi matrahı üzerinden %10'u olarak hesaplanan tutar da **yurt içi asgari kurumlar vergisi** olacaktır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

c) Hesaplanan yurt içi asgari kurumlar vergisinden de, aşağıda yer verilen ve kurumlar vergisi mükellefinden alınmayan vergilerin indirilmesi suretiyle **ödenmesi gereken yurt içi asgari kurumlar vergisi** hesaplanmış olacaktır.

i. 5520 sayılı KVK'nun 32 inci maddesinin (6), (7) ve (8) nci fıkraları kapsamında kurumlar vergisi oranlarında yapılan (5), (2) ve (1) puanlık indirimler nedeniyle alınmayan kurumlar vergisi,

ii. 02.08.2024 tarihinde önce, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınmış olan teşvik belgelerindeki yatırıma katkı tutarlarının kullanılması nedeniyle KVK'nun 32/A maddesi hükmü göre ilgili hesap döneminde alınmayan kurumlar vergisi.

Tabiidir ki; ödenmesi gereken asgari kurumlar vergisi tutarı ile beyan edilen kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi mukayese edilerek, hangisi yüksek ise o tutar **ödemesi gereken kurumlar vergisi olarak dikkate alınacaktır.**

Yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması **geçici vergi dönemlerinde** de aynen yapılacaktır.

DİKKAT : Yurt içi asgari kurumlar vergisi hesabında GEÇMİŞ YIL ZARARLARI indirilmemiştir. Yayımlanan KVK Genel Tebliğinde de geçmiş yıl zararlarının indirilmeyeceği belirtilmiştir.

Acılan dava sonucunda Danışta yürütmenin durdurulmasına karar vermiş olup, nihayi karar beklenmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

XI. KÜRESEL ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI

Kurumlar Vergisi Kanununa 7524 sayılı yasa ile eklenen 5 inci kısımda yer alan Ek1 - Ek 9 uncu maddeleri uyarınca; Dünya genelinde elde ettikleri yıllık konsolide **hasılatı 750 milyon Avro** karşılığı Türk Lirasını aşan çok uluslu işletmelere uygulanmak üzere **Küresel Asgari Kurumlar Vergisi** ihdas edilmiş olup uygulanacak vergi oranı %15 olacaktır.

Küresel Asgari Kurumlar Vergisi 2024 yılında başlayarak uygulanacaktır.

Söz konusu verginin uygulanmasına yönelik vergi idaresinden herhangi bir tebliği de yayımlanmamıştır.

XII. KVK' nun 15 ve 30 uncu MADDELERİNDE YER ALAN TEVKİFAT ORANLARINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK

29.03.2025 tarih ve 9707 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 01.04.2025 tarihinden itibaren aşağıda belirtilen ödemelere uygulanmak üzere;

193 sayılı GVK'nun 42 inci maddesi kapsamına giren;

- a) Demiryolu hattı, tranvay, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri inşaat ve onarım işleri dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden %1,
- b) Gemi inşaat ve onarımları dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden %1,
- c) Diğer işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinde %5.

Bu şekilde kurumlar vergisi tevkifatı yapılacaktır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

XIII. İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

KVK' nu 32/A maddesinde yer verildiği üzere; Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, taahhüt işleri, 4283 ve 3996 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan yatırımlar ile rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar hariç olmak üzere, Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yeni ve tevsi yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren **YATIRIMA KATKI** tutarına ulaşıncaya kadar, teşvik belgesinde yer verilen, indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulur.

Burada ki ilk avantaj yatırımlardan elde edilen gelirlere, yatırım teşvik belgesinde belirtilen ve yatırıma kaktı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranın uygulanması.

Ayrıca 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararının ekinde yer verildiği üzere ülkemiz 6 bölgeye ayrılmış ve desteklenmesi öngörülen 50 sektörde bölgeler itibarıyla en az yatırım miktarları ilgili kararın ekinde yer verilmiş ve ayrıca yatırım türleri ve yatırımın yapılacağı bölgeler itibarıyla aşağıdaki sayılan desteklerden yararlanabilecekleri açıklanmıştır.

Teşvik belgeli yatırımlarda vergi indirimi (Yatırıma Katkı Tutarı) avantajının yanı sıra aşağıda sayılan ve uygulanması öngörülen teşvikler (her biri birer avantajdır) genel, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik olarak dört ana grup halinde belirtilmiştir.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

1. Bölge ayrımı yapılmaksızın uygulanan genel teşvikler:

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma değer vergisi istisnası.
- c) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için gelir vergisi stopaj desteği.
- d) Tersanelerin gemi inşası yatırımlarında, sigorta primi işveren hissesi desteği.

2. Bölgesel teşvik uygulamaları:

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma değer vergisi istisnası.
- c) Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- d) Yatırım yeri tahsisi.
- e) 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgedeki yatırımlar için faiz desteği.
- f) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği.
- g) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için sigorta prim desteği.

Yukarıda açıklandığı üzere indirimli kurumlar vergisinin indirimli oran uygulaması yanında yapılan yatırımları ve bölgesine göre sayılan desteklerden yararlanılmak suretiyle oldukça avantajlı olmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMALARINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖZELLİKLİ KONULAR İLE İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİNİN AVANTAJLARI

3. Büyük ölçekli yatırımlarda uygulanan teşvikler:

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma değer vergisi istisnası.
- c) Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- d) Yatırım yeri tahsis.
- e) 6 ncı bölgedeki yatırımlar için faiz desteği.
- f) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği.
- g) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için sigorta prim desteği.

4. Stratejik yatırımlarda uygulanan teşvikler:

- a) Gümrük vergisi muafiyeti.
- b) Katma değer vergisi istisnası.
- c) Sigorta primi işveren hissesi desteği.
- d) Yatırım yeri tahsis.
- e) Faiz desteği.
- f) Katma değer vergisi iadesi.
- g) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği.
- h) 6 ncı bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için sigorta prim desteği.

SABRINIZ

İÇİN

TEŞEKKÜRLER

BAŞARIYA ÜÇ ADIMDA ULAŞMAK İÇİN

1. İSTEMEK.

2. TEŞEBBÜSE GEÇMEK.

3. ELİNDEN GELENİ YAPMAKTIR.

Dr. Ahmet Kavak